

(ב) עיין בהגהות רע"א (סימן רע"ה - ה) ובהגהות החתם סופר דכשחל יוה"כ בשבת יוצאים ידי קידוש כשאומר מקדש השבת ושצריך "שיכוין" לקיים המצות עשה דקידוש ולא דוקא בתפילה אלא דכל שמזכיר שבת ואומר שבתא טבתא ג"כ יוצא וחת"ס כתב שאפילו ביוה"כ בעלמא בחול ראוי לכוון לקיים המ"ע וכ"ש בשבת וצע"ג שאנו אין נזהרין בזה ומבטלין ביוה"כ שחל בשבת מ"ע דקידוש

(ג) עיין במועדים וזמנים (י - כ"ה) שתירץ הקושיא דתיקנו חז"ל תפילה בכל יום לצאת כמה מצות זכירה וק"ש וכדומה ואם הוא נתכוון כפי תקנתם סגי בכוונה כללי לכל מצות פרטי ואין צורך לכוון במיוחד לצאת מצות קידוש ואיברא לפי זה צריך לכוון ליל שבת להדיא שלא לצאת אז מצות קידוש אם רוצה לצאת המצוה אח"כ על הכוס ומ"מ ראוי לבני תורה לכוון ביוה"כ לצאת בשמונה עשרה המצוה של קידוש כמו שכתב החתם סופר (עיין בתשובות והנהגות 3 - ל"ג)

III. רחיצה במים חמים בשבת וביו"ט

(א) בשבת - אפילו פניו ורגליו אסור ורק במים שהוחמו מע"ש פניו ורגליו מותר ואפילו לשפוך המים על גופו אסור אפילו שהוחמו מע"ש (שכ"ו - ה)

(ב) במקוה חמה - עיין במשנה ברורה (שכ"ו - סק"ז) דצריך ליזהר דבשבת תהיה המקוה רק פושרין דאל"כ אסור לטבול בה והדברי חיים (ה - ל"ה) כתב דמצד הדין אסור מ"מ כבר נהגו כן גדולי דורינו היתר בזה והנח להם לישראל והשו"ת בנין ציון (ט"ו) התירו משום דהגזירה היתה על מים שהוחמו ע"י האור משא"כ החמין שבאין להמקוה מתבטלין במים שהיו שם מקודם ושו"ת מהרש"ג (ה - קכ"ז) כתב לטבילה דמצוה מותר מ"מ אסור לשהות שם ולצאת מיד והקרבן נתנאל (3 - כ"3 - אות ק) כתב דמקוה לא הוי בכלל גזירת מרחצאות וכ"ש לנשים כליל שבת אמנם השע"ת (שכ"ו - ה) והחכם צבי כתבו דאין להתיר אפילו כליל טבילתה בחמין וע"ע בציץ אליעזר (י - כ) שהביא רובו המתירים משום מצטער או שמא יחלה או חפפה צריך סמוך לטבילה ואבאר

(ג) שיעור של חימום - עיין בקצוה"ש (קל"ג - סק"ג) דכל שהיס"ב מיקרי חמין ופחות מזה פושרין ודלא כהתהלה לדוד (שכ"ו - ג) דכל שמרגישיין בו חמימות אסור וכ"כ הנודע ביהודה דבפושרין מותר היינו להפיג הצינה (שש"כ י"ד - הערה ג) והאג"מ (ד - ט"ד צסופו) סבר דפחות מהרגיל נחשב פושרין ויש אומרים כחום הרוק

(ד) ביום טוב במים חמים שהוחמו ביו"ט - עיין ברמ"א (תק"ה - 3) דאסור דאינו שוה לכל נפש (כתוספות ז"ה כ"3:) והמחבר אסור מטעם אחר דס"ל דאין חילוק בין שבת ליו"ט אמנם אבר אבר מותר לרחוץ ביו"ט ועוד המחבר התיר לרחוץ אפילו כל גופו בחמים חוץ למרחץ כמו בבית וזה לדעת הרמב"ם והרי"ף דלא נמצא כלל דין של השוה לכל נפש ומ"מ זה במים שהוחמו מעיו"ט דלא גזרו חוץ ממרחץ ולכן למנהג ספרד יש מקום להתיר הרחיצה ביו"ט אם הוחמו המים מעיו"ט אבל לדעת הרמ"א מים שהוחמו ביו"ט הוי איסור תורה דאינו שוה לכל נפש גזרו עיו"ט אטו יו"ט ואפילו בבית אסור ואין לסמוך על מה שכתוב בספר הלכה שנכתב באנגלית שזה כנגד פסקיו של גדולי דורינו עיין בשו"ת באר משה (ח - קנ"ח - קנ"ט) דאין להקל נגד דברים שמפורשים בחז"ל ושמעתי מרב מנשה קליין דאפילו בזמנינו אסור שצריך רובא דעלמא ורב ש.ז. בריון אמר לי דאסור משום סחיטת שער אמנם עיין בשש"כ (י"ט - הערה ג) בשם רשז"א שנשאר בצ"ע ושמענו שהוא פסק אח"כ לאיסור וכ"כ הספר הלכות המועדים (ט"ו - ה) ע"ש שהאריכו בענינינו ועוד כל המים החמים שלנו היה מחומים מקצת ג"כ ביום טוב ולכן אסור לרחוץ בהם אפילו אבר אבר ועיין בחידושי רע"א (שנת ל"ט: וצ"ח י"ז ד"ה וסכי) דכיון דפניו ידיו ורגליו מותר ביו"ט יש להתיר כל גופו בהיתר של מרבה בשיעורים אמנם עיין בשש"כ (י"ד - הערה ל) דאז גם ההנאה של פיו"ר היא אחרת ואינה חשובה לדבר השוה לכל נפש ועיין בפני יהושע (שנת ל"ט:) דבזמנם נהגו לרחוץ הרבה ואעפ"כ לא נחשב דבר השוה לכל נפש

IV. רחיצת כל גופו בצונן בשבת וביו"ט - עיין באג"מ (ד - ע"ה) דבלא צער יש להחמיר אף שלא מצינו מקום לאסור והמנהג להחמיר אפשר משום מחסרון ידיעה לחלק ואבאר וכן התיר השו"ת באר משה (ו - ע"ג) בתנאים דיסיר הבורית ויציין הברז של מים חמים מע"ש ויכסה ניילאן על שער ראשו אמנם יש אוסרים (שונה הלכות שכ"ו - ו בשם החזו"א ומנחת יצחק ו - ל"ז)

V. ניגוב השערות באלונטות - עיין בשש"כ (י"ד - הערה ס"ד) דיש להתיר שהמים הנסחטים הולכים לאיבוד וסחיטת שער אינו מן התורה וגם מדרבנן לא נזכר מפורש בש"ס וכ"כ האג"מ (ח - קל"ג) ועיין בפסקי תשובות (שכ"ו - ז) שהביא ג"כ דעת האוסרים

IV. עיקר ההשקפות

(א) **מהות של יום הכפורים** יוה"כ הוא יום ה' (תנחומא וישלח ז) לפי שהיתה שמחה גדולה לפני הקב"ה שנתנו באהבה רבה יום זה לישראל (תנא דבי אליהו רצה ח) שאילו יתקבצו עוונות הבריות שנה בשנה יתחייב העולם כליה (ספר החינוך מלוא קפ"ה) וביום זה נעשים כולם כגוי אחד כי הרשעים נהפכים לצדיקים ועוד יום הכפורים מכפר דיש כוח ליום הכפורים לכפר (רמב"ם תשובה ח-ג) ונקרא יום הכפורים בלשון רבים שמכפר בעולם הזה ובעולם הבא (דרכי משה תרכ"ח) לפיכך אפילו כל המועדים עוברים יום הכפורים אינו עובר כי הוא יום ה' (פרקי דרבי אליעזר מ"ז) ולכן אנו בני ישראל צריך להיות בשמחה וליתן הודאה לה' שזכה אותנו במתנה הגדולה הזו אכן הוא ג"כ יום של אימה ויראה לה' שירחם עלינו ולתת לנו סליחה ומחילה

(ב) **עיקר התשובה** היא האמונה הפשוטה "שה' הוא האלקים" ועל זה אמר הפסוק שובה ישראל עד ה' אלקיך שמי שמהרהר בלבו לעשות תשובה מיד הוא צדיק וחסד התשובה היא מגדולי החסדים שזיכנו בו הבורא ותשובה מאהבה נהפכות לו לזכיות כל עבירות שעבר (יומא פ"ו:) ולכן מקומם של בעלי תשובה הוא מקום שאין צדיקים גמורים יכולים לעמוד (זרכות ל"ד:) ושובה ישראל עד ה' אלקיך עד חלק אלוק שלך וגדולה תשובה שבשביל יחיד שעשה תשובה מוחלין לכל העולם כולו (יומא פ"ו:) והקדים הקב"ה וברא את התשובה טרם בריאת העולם (פסחים ל"ד:) ואילו היו ישראל עושין תשובה אפילו יום אחד - מיד הם נגאלין (מדרש רצה שיר השירים ה-ג) ועיקר תשובה היא אמונה פשוטה דהיינו ה' הוא האלקים ועיין ברמב"ם (סוף הלכות תשובה) שצריך האדם ליחד עצמו להבין ולהשכיל בחכמות ותבונות המועידים לו את קונו והעצה טובה הגדולה להסתכל בשמים ובארץ לראות לפי כוחו גדלות הבריאה וגדלות הבורא ולאהבתו כי ה' עשה כל זה בשבילנו בשביל ישראל ובשביל התורה וזה תכלית הבריאה אהבת ה' ולקדש שמו ומהות של יום הכפורים הודאה ויודוי על מה שחסרנו באמונה הפשוטה ולכן עברנו וחסרנו ומבקשים סליחה ומחילה על כל זה ונקבל עלינו דה' הוא האלקים ולאהבתו ויש חרטה ויודוי פה על העבר ונקבל עלינו שלא נחטא עוד (עיין במועדי קודש)

(ג) **המחברת מיוחד לעניני תשובה - עצה טובה בענין תיקוני המצות והמדות** דעת הרב מבריסק שמי שמתענה אבל לא עשה תשובה אין לו חלות קיום התענית ולכן ערב כל תענית מהששה תעניות וגם בחודש אלול צריך לקבל עלינו דבר קל מאד בעניני תשובה ולכן בסוף השנה יש לנו שבעה תיקונים ואחר עשרה שנים יש לנו שבעים תיקונים וכו' וצריך לקנות מחברת מיוחד רק לרשימת התיקונים אלו ונכתוב על המחברת "המחברת לעניני תשובה" וכל תיקון צריך להיות דבר קל מאד שאפשר לקיימה ומצוה גדולה לפרסם את זה

גמר חתימה טובה